

سیمای زن در فرهنگ و ادب آذربایجان

م. کریمی

www.ketabir

تهران - ۱۳۸۲

کریمی. محمدرضا

سیمای زن در فرهنگ و ادب آذربایجان/

تألیف محمدرضا کریمی. - تهران: اندیشه نو، ۱۳۸۱.

ص ۸۵.

ISBN: 964-6741-44-4

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

۱. زنان در ادبیات. ۲. زنان شاعر--

سرگذشت نامه. ۳. شاعران ترک- سرگذشت نامه.

الف. عنوان.

۸۰۸/۸۰۳۵۲۰۴۲

PN۶۰۷۱/۹ک ۴

۸۱-۳۴۷۵۴ م

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب : سیمای زن در فرهنگ و ادب آذربایجان

نویسنده : محمدرضا کریم

ناشر : اندیشه نو

نوبت چاپ : اول

تاریخ چاپ : ۱۳۸۲

تیراژ : ۲۰۰۰

حروفچین: زنجان ، سینا کامپیوتر ، تلفن ۳۰۹۲۴

ISBN: 964-6741-44-4

شابک : ۹۶۴-۶۷۴۱-۴۴-۴

مرکز پخش : تهران ، میدان انقلاب ، اول خیابان کارگر شمالی ، پاساژ فیروز

، طبقه دوم انتشارات اندیشه نو تلفن : ۶۴۲۷۳۷۱

حق چاپ محفوظ است .

تقديم به هدمرم:

رحيمه عباسى

نمونه زن آذربايجانى

www.ketab.ir

فهرست

پیشگفتار.....	۵
سیمای زن در فرهنگ و ادب آذربایجان.....	۷
سیمای زن در کتاب دده قورقود.....	۱۳
سیمای زن در آثار نظامی گنجوی.....	۲۷
سیمای زن در آثار خاقانی شروانی.....	۴۱
زن در آثار مهستی گنجوی.....	۴۵
سیمای زن در ادبیات حروفیه.....	۵۰
سیمای زن در داستانهای کوراوغلو.....	۵۴
سیمای زن در داستانهای آذربایجان.....	۶۶
سیمای زن آذربایجان: خورشید بانو ناتوان.....	۷۴
زن در آفرینش عاشیقها.....	۸۰
سیمای زن آذربایجان: زینب پاشا.....	۸۵
انقلاب مشروطیت و زنان آذربایجان.....	۹۰
شاعران زن آذربایجان.....	۹۳
عاشیق پری.....	۹۴
عاشیق صنم.....	۹۵
عاشیق بستی.....	۹۶
بانو آقا بیگیم.....	۹۶
فاطمه خانیم آنی.....	۹۷
خدیجه سلطان خانیم.....	۹۸
فاطمه خانیم کمینه.....	۹۸
حیران خانم.....	۱۰۰
و اما شاعرهای امروز آذربایجان.....	۱۰۱

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار

تاریخ ما تاریخ مذکر است ، تاریخ مردان است . مورخان ما همت خود را وقف شرح حوادث سیاسی و یا شرح شیوه زندگانی شاهان و رجال کرده اند و زنان به عنوان نیمی از جمعیت کشورمان همواره در سایه قرار گرفته‌اند . زنان امروز ما وارث فرهنگ و اندیشه-های باز مانده از تاریخند و اجحافات که در طول تاریخ بر زنان رفته است یکباره از فرهنگ امروزی زدوده نخواهد شد و ما در این جا به تمامی زوایای زندگی زنان نمی‌پردازیم که وسعتی بسیار گسترده است . از سوی دیگر اعتقادات ، سنتها و خرافات حاکم بر جامعه ، مسائل مختلف ازدواج و عدم داشتن حق طلاق ، بیوه‌گی ، هُوو داشتن و هزاران بلای دیگر که دامنگیر زنان جامعه ماست در این کتاب جایی ندارد . از نظر تاریخی نیز وضعیت اسفبار مادران و خواهران ما در خانه ، حرمسرا و ... در این کتاب نمی‌گنجد که البته جای تحقیق و بررسی و نتیجه گیریها همچنان خالی است اما ما صرفاً به آن بخش از وضع و

حالت زنان می‌پردازیم که در شأن زنان است و به آن بخش از بالندگی ، شرف‌افزائی و افتخار آفرینی زنان انگشت می‌گذاریم که در شأن مقام و منزلت زن است . آنچه هم اکنون در دست دارید حاصل تلاشی است که در دهه های پیش انجام گرفته و قبلا به صورت مقالات پیوسته‌ای در نشریه (امید زنجان) به چاپ رسیده است . بی‌تردید نکات ناگفته بسیاری در این مورد وجود دارد که امید است در چاپهای بعدی بر آن افزوده شود . نقد و نظر خوانندگان گرامی چراغ راه ما در کارهای آینده خواهد بود .

م . کریمی